

СУЧАСНІ СТАН ТА КОНЦЕПЦІЇ БОРОТЬБИ З ФІТОФТОРОЗОМ ТОМАТІВ

Салова Лариса Олександрівна

11 клас, Комунальний заклад освіти «Фінансово-економічний ліцей»

Дніпропетровської міської ради, м. Дніпропетровськ,

e-mail: Lara_s96@i.ua

Актуальність теми – головною причиною зниження урожаю та погіршення якості плодів є ураження томату фітофторозом.

Мета роботи: оцінка фітосанітарного стану агроценозу томатів; вивчення особливостей розвитку фітофторозу томатів в умовах Північного Степу України; дослідження методів боротьби з фітофторозом; визначення оптимальних та економічно доцільних заходів захисту томатів від фітофторозу.

Фітофтороз – одна з найпоширеніших і небезпечних інфекційних хвороб томата. Її збудник – гетерогалічний гриб класу ооміцетів [3].

Препарати для боротьби з фітофторозом:

- «Татту» – контактний-системний фунгіцид стимулятор;
- «Гумісол-супер» – висококонцентрований рідкий біогумус, екологічно чистий препарат [5].

Дослід з вивчення дії препаратів «Татту» і «Гумісол-супер» зі збудниками фітофторозу та підвищення урожайності томатів був закладений у межах міста Дніпропетровська на чорноземі звичайному. Ділянку площею 2,1 м² розбили на три частини, на яких було висаджено по 20 рослин томатів сорту «Новачок», які обробили препаратами: 1 частину – «Гумісол-супер», 2 – «Татту», 3 – без обробки.

Результати на захворювання фітофторозом після обробки:

необроблені рослини вражені на фітофтороз – 20%; оброблені «Татту» – 5%; оброблені «Гумісол-супер» – не вражені.

Результати врожайності з однієї рослини томату:

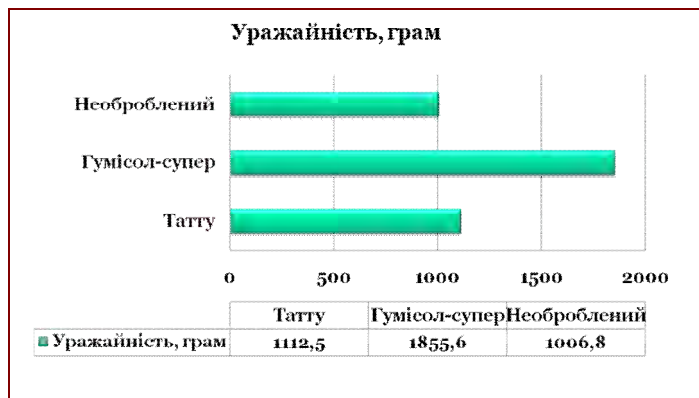
необроблені томати -1006 г,

оброблені «Татту» – 1112 г,

оброблені «Гумісол-супер» – 1855 г.

Дослідження вмісту нітратів у контрольних зразках:

в оброблених препаратом «Гумісол-супер» вміст нітратів дорівнював 21,3 мг/кг, у зразках оброблених «Татту» – 28,6 мг/кг.

Висновки:

1. В умовах Північного Степу України фітофтороз томата є поширеною хворобою. Фітофторозом уражуються листки, стебла та плоди томата, причому останні на 80%.

2. Сучасними хімічними засобами захисту овочевих культур є нові органічні екологічно чисті препарати, прикладом яких є «Гумісол-супер», який підсилює ріст та розвиток рослин, підвищує їх імунітет, знижує кількість нітратів у рослинах. Даний препарат при застосуванні на томатах пригнічує збудників усіх видів гнилей. Він дозволяє отримати значну прибавку врожайності високоякісної екологічно-чистої продукції.

1. Гавриш С.Ф. *Томаты* [Текст] / С.Ф. Гавриш. – М. : Россельхозиздат, 1987– 71 с. : ил.
2. Маслікова К.П. *Особливості біології збудника фітофторозу (Phytophthora infestans (Mont.) deBary) в умовах Північного Степу України* [Текст] / К.П.Маслікова // *Мат. конф., присвяченої 80-річчю ДДАУ.* – Дніпропетровськ: ДДАУ, 2002. – С. 22–25.
3. Райчук Т.М. *Фітофтороз томатів*[Текст] / Т.М.Райчук // *Захист і карантин рослин.* – К. : Древо, 2002. – Вип. 48. – С.76-84.
4. *Томати: хвороби та захист*[Текст] /Дніпропетровський державний агроуніверситет, Центр екологічних знань «Зелене Світло». – Дніпропетровськ : Вид-во ДДАУ, 2000. – 20 с.
5. *Гуми плюс* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.humi-plus.com. – Назва з екрана.

ГІДРОТАРАН – ДЖЕРЕЛО АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГІЇ

Мигаль Вікторія Богданівна

10 клас, Івано-Франківське обласне відділення МАН
гурток «Технологічне обладнання і технології»

Галицької ЗОШ І–ІІІ ступенів № 1 Галицької районної ради, м. Галича
Науковий керівник: **Мельник Орест Миколайович**,
керівник гуртка технологічне обладнання і технології

Актуальність. Сьогодні ми все частіше чуємо слова екологія, забруднення навколишнього середовища, забруднене довкілля. Та мало хто переймається цими питаннями. А проблема забруднення навколишнього середовища є глобальною, оскільки від неї страждає усе людство. Задумуючись над екологічними проблемами світу, перш за все потрібно дбати про чистоту тієї території, на якій ти проживаєш. Оскільки основним правилом екологів є: «Думати глобально, а діяти локально», тобто дбати про покращення екологічної ситуації в малій Батьківщині, тоді, напевно, вона покращиться в глобальних масштабах. Саме такі думки спонукали мене розробити проект «Гідротаран – джерело альтернативної енергії».